

І Є Т Й І Є С Є

ЗМІСТ

Гра Кіма: У Джунглях	3
Розповідь: Стидливий Лев	4
Розповідь: Лев і Мишка	6
Йога	7
Майстрування: Маски	8
Пісні	10
Гра: Голови і хвости	12
Чи знаєш ти?	14
Вмілість <i>Велесове Внуча</i>	16
Майстрування: Фігури	18
Гра: Поможіть Левові	19
Гра Кіма: У Джунглях...	20
Листок Природи	21
Хроніка	22
Світлини	24

ГОТУЙСЬ
журнал пластового новацтва

Редколегія: Маркіян Гаврилюк

Христя Санторе

Оля Стасюк

Кая Баранецька

Ілюстратори: Христя Котляр

Ляриса Баранецька

Щира подяка ст. пл. Адріянові Геврикові за українські шрифти вживані в цьому числі.

“Тотуйсь” видає видавнича спілка Крайових Пластових Організацій ЗСА і Канади.

Річна переплата: для не-членів Пластву - \$25.00
ціна одного числа - \$4.50 амер.

Адреса Редакції: 144 Second Avenue
New York, NY 10003

З Друкарні Мирона Бабюка
1525 Emerson St.
Rochester, NY 14606
(718)458-2133

ЧИСЛО 435

ВІДПОВІДІ / ІДІВОПДІВ

. 2 . , н о п . 4 . ж ї в , в е п . 3 : . 1 2 і 3 н к н і д о т є , а м i K i m K a p t
д в і з п о э п , т і д і з о с о н . Г , а ф в а п и ж . д , а п д з е з , в п а в м , н а д в я
: . 1 - 2 - 1 - 3 н к н і д о т є , н т з о а х і н а о п о т . і м н ф А в а є н ж в а є П
тон Э - 4 я в П , Э - 3 п и д о к о д К , Д - 2 в о д е 1 , Ж - 1 , в а є П
ж д о М , Л - 9 в п а в м , 3 - 8 н о п , Г - 1 , C o n g r a d E - д р н а в а є П
в н н и а в я ш н и : . 9 1 в к н і д о т є I L e b o a r i , а т і ж к о м о П . 1 0 - B .
. в а є п н т н н а п і в є д о ш , в ї н ш ю щ д є п н т е н ф т е д е п

Відчитайте зашифровані відповіді!

Відповіді можна відчитати дзеркалом. Постав сторінку перед дзеркалом і відчитай відповіді, що відбиваються в склі.

**ГРА
КІМ
А**

У Джунглях...

У джунглях сховалося 9 тварин. Розглянь цей рисунок через 3 хвилини, закрий журнал та запиши, скільки тварин можеш запам'ятати, на окремій картці паперу. Тоді спробуй відгадати хрестиківку на ст. 20.

Стидливий Лев

B

Африці живуть не одні звір'ята. І слоні, і носороги, мавпи, гіпопотами, жирафи, леопарди, і зебри. Як і між людьми, буває між тваринами часом мир, а часом неспокій. Тому з давна між тваринами бував один володар, один цар звірів— Лев. Накази Лева усі тварини слухають без виїмку. Але все так не було.

Було це не дуже давно тому, Лев був дуже стидливим. Тільки хтось на нього глянув, а відразу в нього вушка почервоніли. Лев боявся тоді навіть слова сказати. А щоб накази подавати, то навіть не думав. Спочатку часто до нього приходили звірі, щоб лев їм допоміг. Але коли побачили, що Лев стидається, скоро стратили до нього довір'я.

Лев дуже засумував. Він хотів бути царем звірів, але він так стидався. Почав він ховатися від інших звірів та виходив лише вечором, коли міг критися темнотою. Одного вечора Лев попивав водичку з озера, як з лісу вийшла мавпа. Мавпа тихенько підійшла до Лева.

“Добрий вечір, царю!” сказала мавпа, кланяючись низько, низько.

Лев стривожився і зразу почервонів. Але не було йому куди втікати. Мавпа спокійно до нього промовила:

“Не журися! Не маєш чого стидатися. Я хочу тобі помогти.”

Відтак мавпа і Лев стали друзями. Мавпа всюди з Левом ходила, йому дораджувала та допомагала. Коли звірі побачили, скільки Мавпа допомогла Цареві, почали до Мавпи приходити за порадами.

Прийшли до мавпи жирафа і леопард. Жирафа посварилася з леопардом, котрий все ховався між листям, котре жирафа хотіла з'їсти.

“Я вам пораджу, як домовитися,” сказала Мавпа. “Жирафа може їсти листки з дерев з північного боку лісу, а леопард може ховатися між листками дерев з південного боку лісу.”

Носорог скаржався на гіпопотама, кажучи що гіпопотам, коли виходив із озера, творив страшне болото. У Носорога тому все поболочені ноги.

“Розв’язка проста,” сказала Мавпа. “Гіпопотам закупить для носорога чоботи, щоб не мав більше поболочених ніг. А Носоріг закупить для гіпопотама рушник, щоб міг витирати свої ноги, коли виходить із озерця.”

Скоро слава про Мавпу перейшла ціле царство. З усіх сторін краю приходили звірі за порадами, допомогою та виясненням. А бідний Лев все ховався за деревами та слухав, що Мавпа говорила.

Одного дня, після довогої розмови з оленями, котрі витоптали всю траву на поляні, до паслися кабани, Мавпа верталася до свого деревця та побачала Царя Лева. На очах Лева тримали сльози. А коли побачив Мавпу, скоро лапою обтер очі та побіг глибше в ліс. Мавпа зрозуміла, що Лев сумував, бо стратив довір'я своїх звірів. Треба було щось зробити.

Ранком прийшли до Мавпи знову звірі. Але Мавпи не було. Звірі почали між собою сваритися.

Так голосно звірі сварилися, що аж збудили Лева, який дрімав у лісі.

Лев тихенько підійшов до краю ліса заглянути, що то за крик і шум. Лев так пильно заглядав, як звірі сварилися, що не почув, як Мавпа вилізла з нори, де ховалася, та підкралася за Левом. Мавпа взяла хвіст Лева до рота і ратом КЛЯЦ!, закусила зубами.

Руаааав! Лев закричав із болю, а
Мавпа, шустъ назад до нори.

Звірі стривожилися. -Ох! Ми
налякали царя Лева.-

Лев дуже стидався. В
нього ушка знов горіли.

Але Лев побачив, що
звірі перед ним
тремтіли та навіть
боялися, що Лев
ім зробить.

-Якщо вони
мене бояться,
чому я маю їх
боятися.- подумав собі Лев. -
Нема чого боятися. Я вас не
з'їм. Мусимо
 знайти
 Мавпу.-
Лев так

жутився, що могло
статися Мавпі, що забув як йому
стидно було перед звір'ями. Скоро
зорганізував усіх звірів, наказав хто має де

шукати за Мавпою. Розійшлися звірі по царстві шукати Мавпу, а Лев сів під деревом чекати.

Раптом із нори вискочила Мавпа. Яка радість! Друзі обнялися. -Де ти зникла?- спитав Лев.

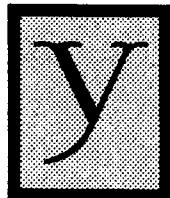
-Я тут ховалася- вияснила Мавпа. -Я бачила як ти до звірів промовив, як ти подав накази. Усі звірі мали до тебе пошану та слухали, що ти сказав. Ти дійсно не маєш чого стидатися.

-Я тепер знаю: нема чого стидатися, коли між друзями!-

-сес. Кая

ЛЕВ І МИШКА

літню днину, лев дрімав, відпочивав на сонці. А мишка-скряботушка пропігла мимо. Двигаючи важкий вантаж, колосок, вона в поспіху навіть не помітила грізного лева. Що більше, помилково мишка вибігла на левину лапу. Своїми ногами і вусиками, вона полоскотала лева і розбудила його.

“Це що за біда?” -захарчав лев і вхопив мишку у свої пазурі і лакомо облизав свою пащеку.

“Змилуйся, не їж мене,” запищала мишка. “Пощади мене, а я колись стану тобі в пригоді.”

Лев зареготався громко. “Як може така нікчемна мишка, як ти, допомогти левові?” сказав він, але й пустив її зі своїх обіймів.

На другий день лев пішов шукати поживи. По дорозі заплутався в наставлену сітку.

Сітка звідусіль його обмотала і бідний лев ніяк не міг з неї звільнитись. Лев всіляко пробував вирватись, але надаремно, отже він почав

щосили
ревіти. Рев цей чути
було в усіх джунглях.

Здалеку й мишка почула левиний рев. Вона поспішила, щоб знайти свого приятеля. Мишка почала гризти своїми зубчиками сітку і гризла, поки лева не звільнила.

“Дякую тобі, маленька мишко,” сказав могутній лев. “Ти справді стала мені в пригоді.” Лев навчився, що часом найменші друзі бувають найбільшими приятелями.

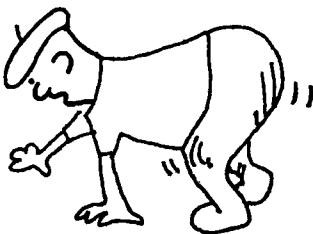
Мишка сповнила добре діло, коли помогла левові втекти з сітки. Новаки й новачки повинні щодня сповняти добре діло. Напиши нам і розкажи про своє власне добре діло.

-Байка Езопа

ЙОГА

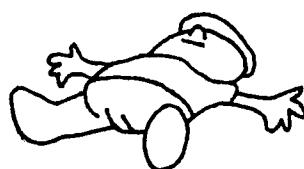
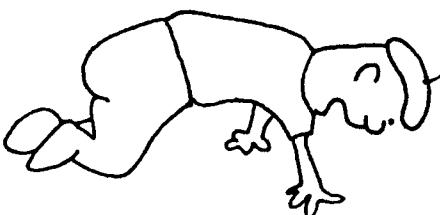
Чи можеш наслідувати цих тварин?
Або може сам видумай які рухи які
наслідують інших звірів.

Позіхай, як лев: Клякни, а тоді сядь на своїх п'ятах. Поклади руки на коліна. Зігнися допереду, відкриваючи широко очі й рот. Вистави язик, як найдальше можна. Зареви, як лев!

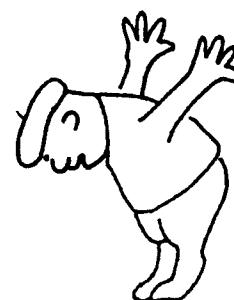
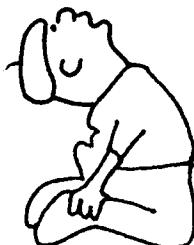
Ходи, як мавпа: Зігнися допереду, щоб руками діткнути до землі, держачи випрямлені ноги. Ходи на руках і ногах, з ногами як найбільше випрямленими (не можна дотикати землі колінами).

Держи рівновагу, як бузько: Стій прямо, з руками при боках. Піdnimi одну ногу й держи рівновагу на другій. Злегка зігни ногу, на якій стоїш і діткнись свого носа пальцями. Піdnimi зігнені рамена догори й відержи в тій позиції.

Витягайся, як кіт: Стань на руках і ногах, з випрямленою спиною. Поволі піdnimi спину. Витягни одну ногу дозаду, щоб була випрямлена й витримай.

Розпружись, як медуза: Положися навзнак. Замкни очі й розпружи всі мускули свого тіла. Вдавай, що все твоє тіло - з галяретки. Дихай поволі й глибоко кілька хвилин.

Сиди, як жаба: Сядь так, щоб коліна були вигнуті на боки, а стопи дотикали одна до одної. Руками злегка пересунь стопи дозаду, тримаючи випрямлену спину.

Клякай, як верблод: Клякни, кладучи праву руку на праву п'яту, а ліву руку на ліву п'яту. Випни груди допереду й догори, зігни голову дозаду й витримай у цій позиції.

Літай як птах: Спусти руки вільно здовж боків. Зігнися допереду й помалу піdnosi рамена дозаду, як найвище можна.

МАСКИ

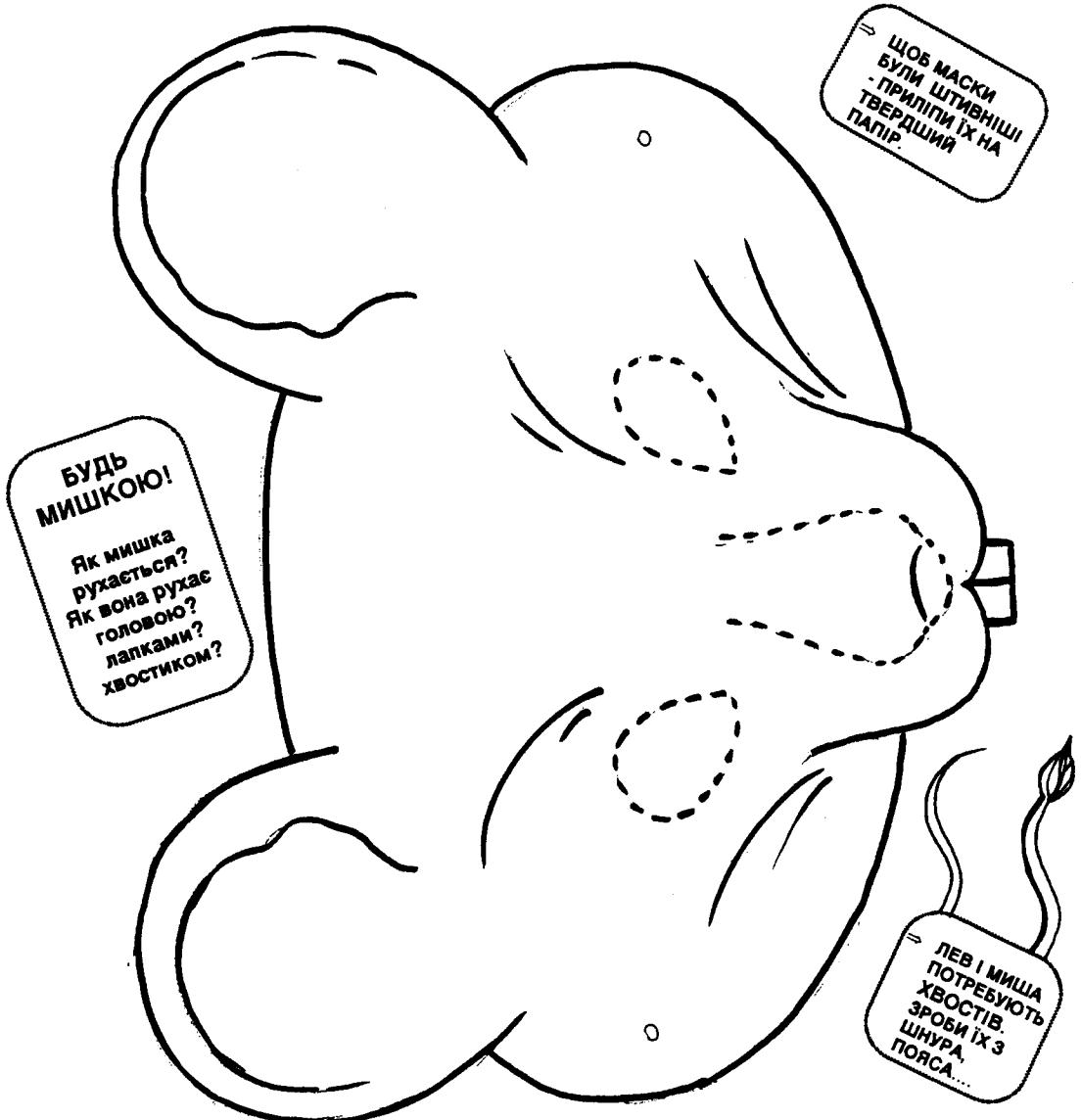
1. ВИТНИ маски і РОЗМАЛЮЙ їх.
2. ВИТНИ очка і носи по лініях — — — —
3. Зроби ДІРКИ в позначеніх місцях і перетягни еластику або шнурочок.
4. ПРИЛІПИ левові гриву і вуси з волічки , а мишці вуси.

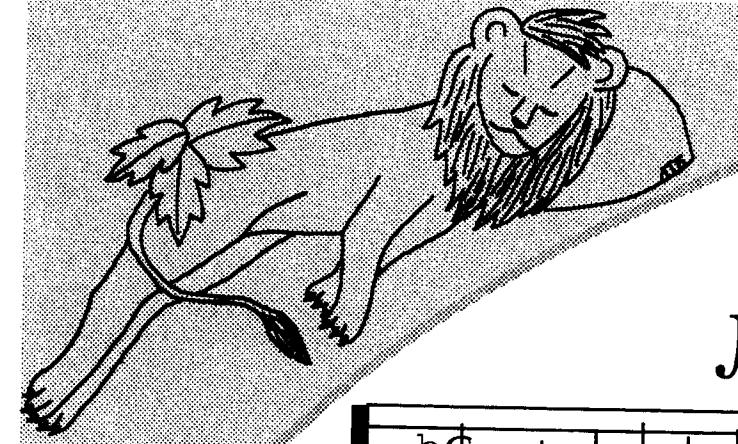
БУДЬ ЛЕВОМ!
Як левходить?
Як лягає?
Як рухає головою,
лапами, і хвостом?

У ВАННАЯ

МАСКИ ЛЕВА І МИШКИ

Лев спить

bC

Гей у джунглях, у диких джунглях, лев спить тихим сном---

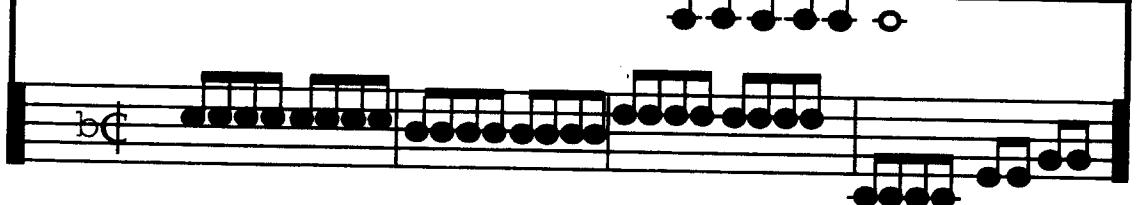

bC

Гей у джунглях, у диких джунглях, лев спить тихим сном---

bC

bC

Aaaa----

Авімовей, авімовей, авімовей, авімовей, авімовей, авімовей, авімовей

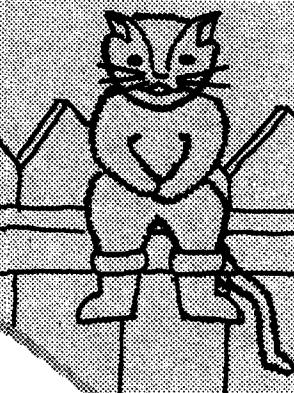
Гей у джунглях, у диких джунглях,
лев спить тихим сном. /2x/
А-вім-о-вей, А-вім-о-вей, ... /8x/

Спи дитино, моя дитино,
лев спить тихим сном...
А-вім-о-вей...

А в таборі, в таборі нашім
зіроньки мигтять. /2x/
А-вім-о-вей...

Сидить котик

A musical staff in common time (indicated by a 'C') with a key signature of one sharp (F#). The notes are quarter notes and eighth notes. The melody starts on a quarter note, followed by an eighth note, a quarter note, another eighth note, a quarter note, another eighth note, and a final quarter note.

Си- дить ко- тик на во- ро- тях,
у зе- ле- них, у чо- бо- тях

A musical staff in common time (indicated by a 'C') with a key signature of one sharp (F#). The notes are quarter notes and eighth notes. The melody consists of four 'm'ya' sounds, each on a different note: a quarter note, an eighth note, a quarter note, and an eighth note.

м'яв, м'яв, м'яв, м'яв

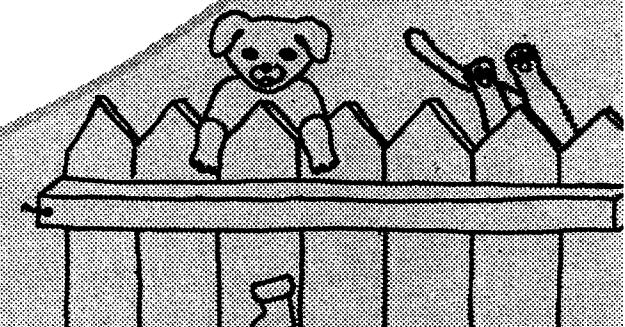
1 2

A musical staff in common time (indicated by a 'C') with a key signature of one sharp (F#). The notes are quarter notes and eighth notes. The melody starts with a quarter note, followed by an eighth note, a quarter note, another eighth note, a quarter note, another eighth note, and a final quarter note. There is a fermata over the last note.

всіх чем- не- сень- ко ві- тав. -ко ві- тав.

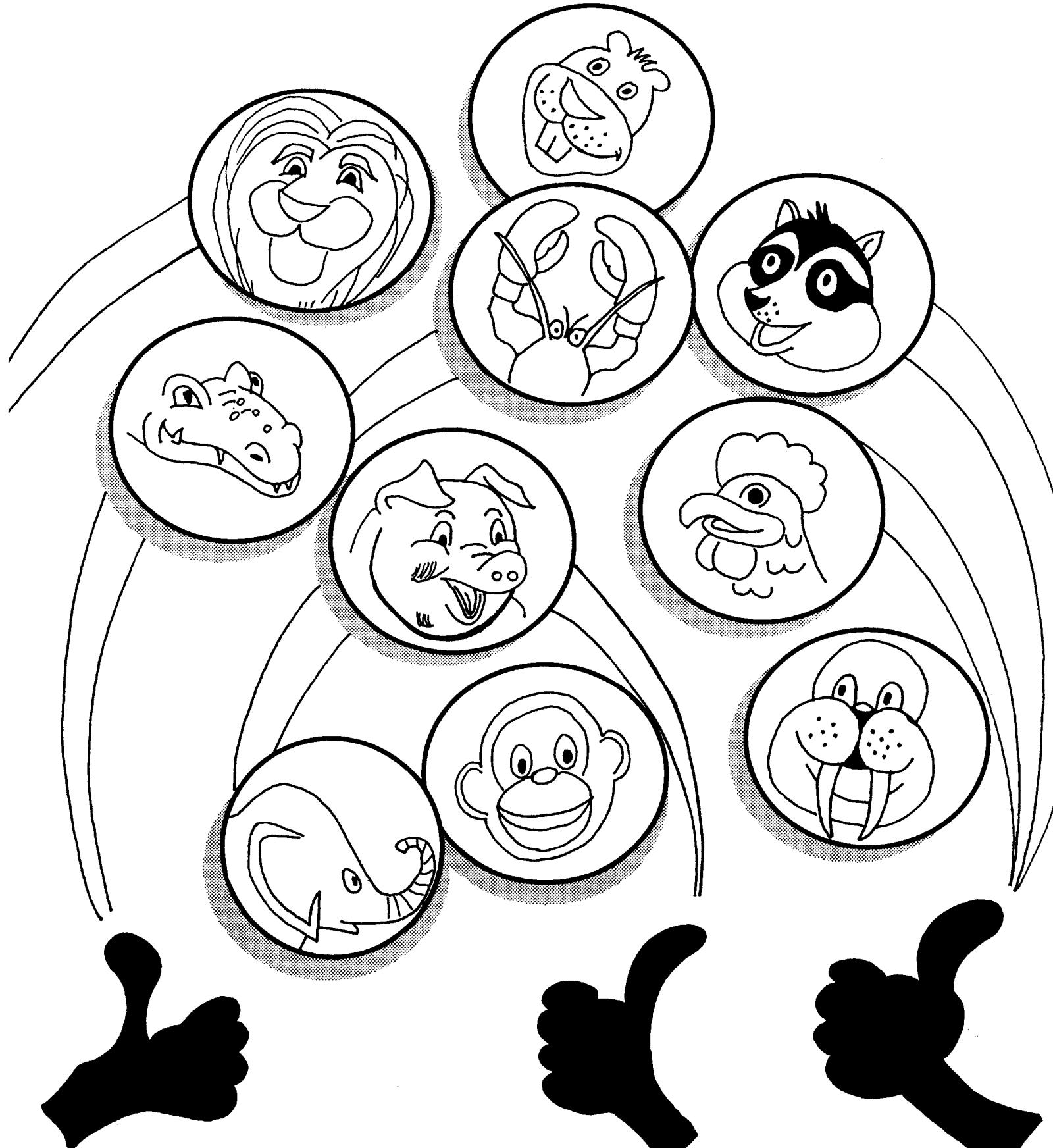
Сидить котик на воротях
у зелених, у чоботях
м'яв, м'яв, м'яв, м'яв, м'яв
всіх чемнесенько вітав.

Раптом песик із дороги
вибіг, побіг на ворота
гав, гав, гав, гав, гав
дуже котика злякав.

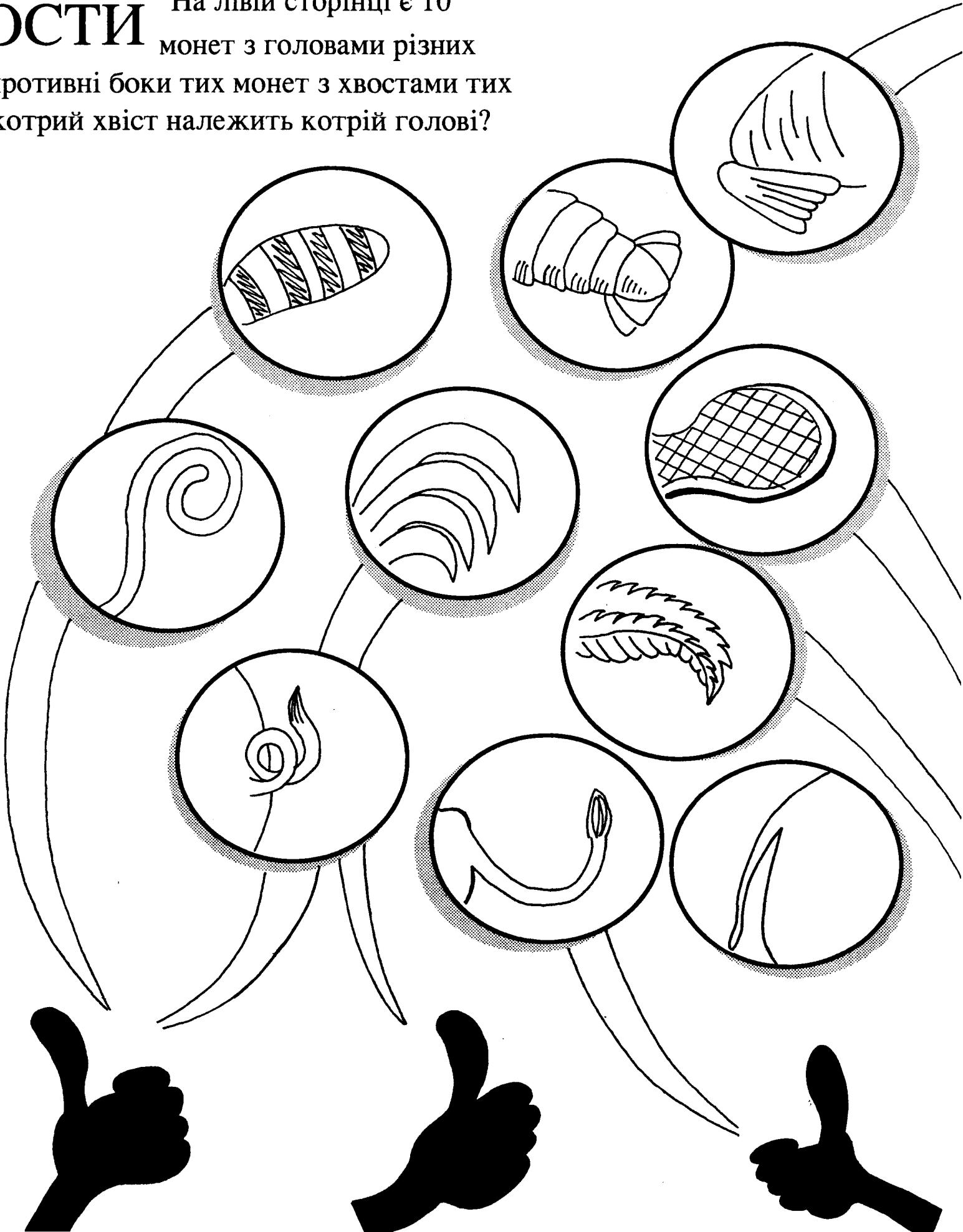

ГОЛОВИ ІХ

тваринх. На правій сторінці тварин. Чи можеш відгада-

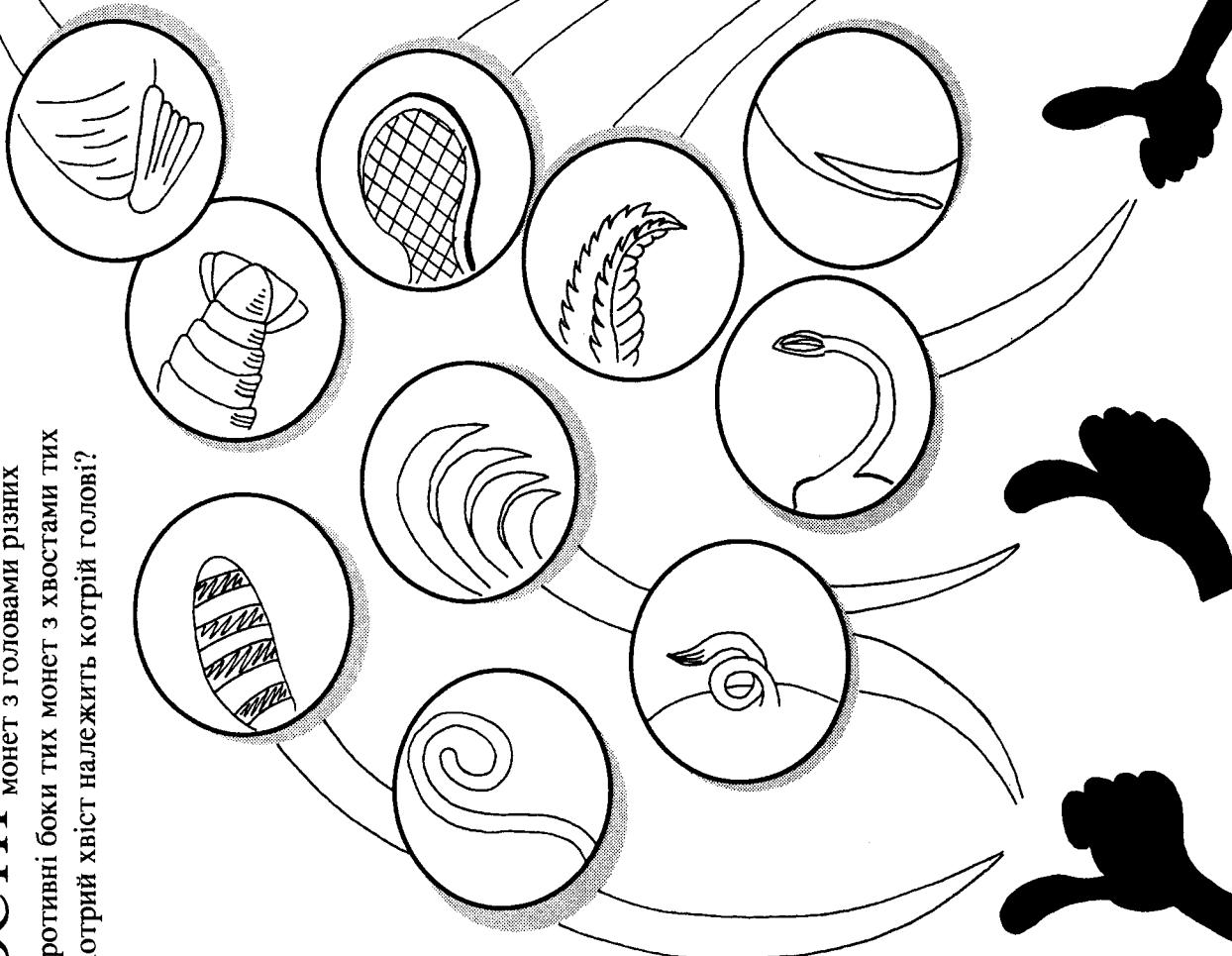
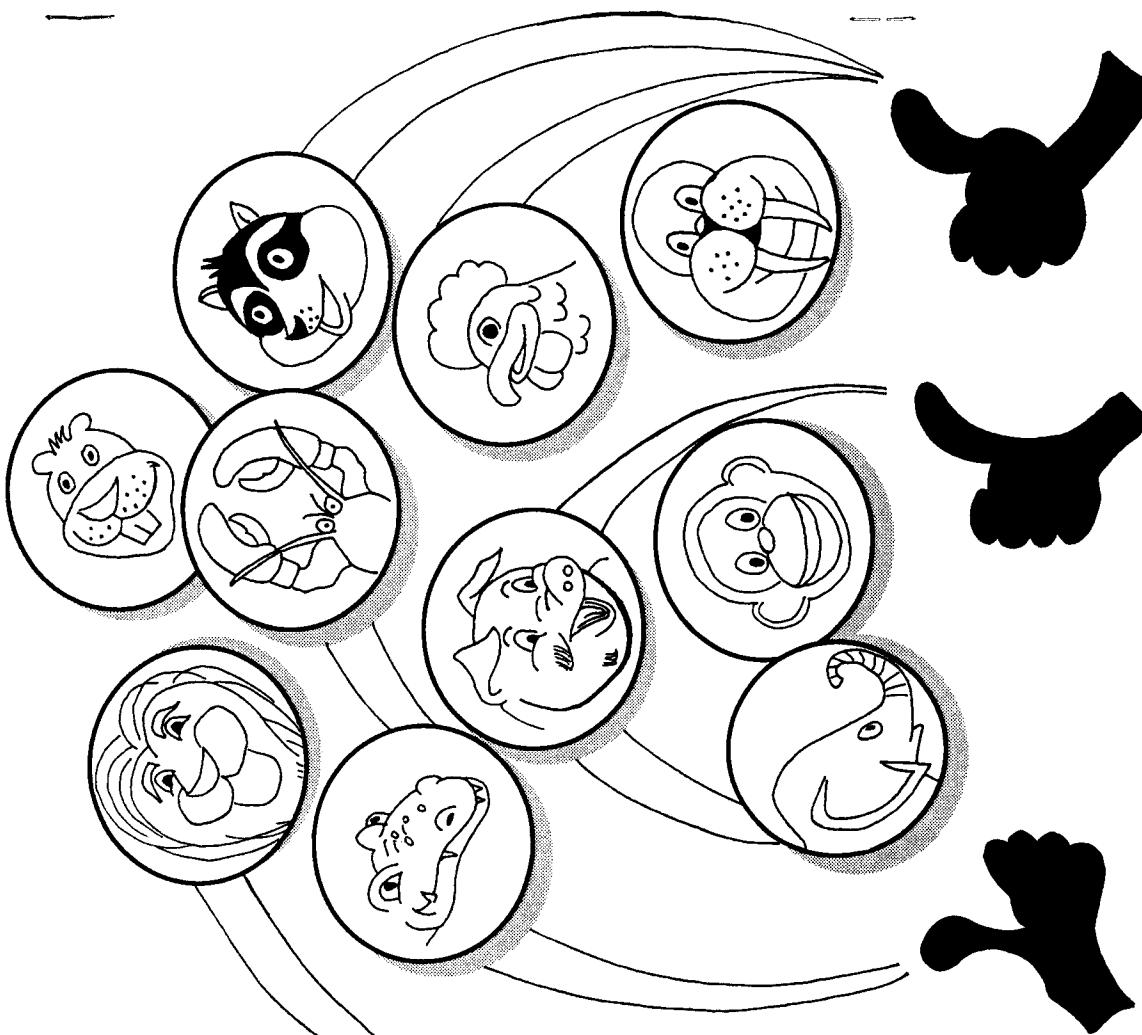
ХВОСТИ На лівій сторінці є 10
монет з головами різних
хвостів. проти ні боки тих монет з хвостами тих
хвостів, які належать котрій голові?

ГОЛОВИ І ХВОСТИ

На лівій сторінці є 10 монет з головами різних

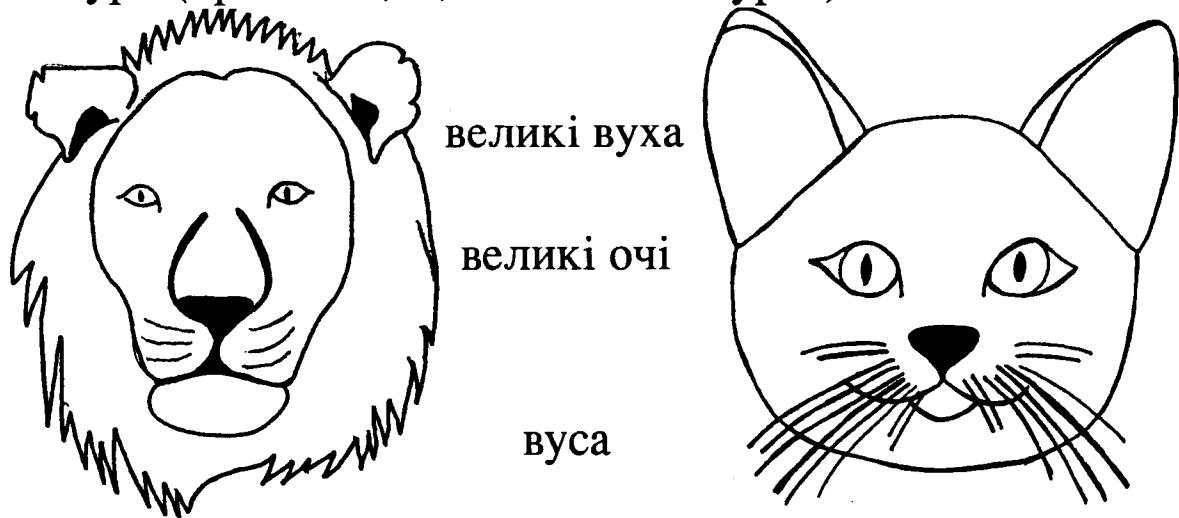
тварин. На правій сторінці є противні боки тих монет з хвостами тих тварин. Чи можеш відгадати, котрий хвіст належить котрій голові?

Чи Знаєш Ти Що...

Леви й Коти Належать До Одної Родини?

Леви і домашні коти належать до одної родини котів.
Члени тієї родини відрізняються тим, що мають округлі голови і 30 зубів, ходять на пальцях своїх ніг та ховають пазури. (крім чіти, що не ховає пазурів.)

Коти мають великі вуха й очі, та вуса на лиці. Коти своїми вусами відчувають, що є довкола їхніх голів.

Зовнішня краска і взір усіх котів пасує до оточення.
Леви мають рудоватобронзову краску шерсті, яка допомагає левові ховатися між золотистою травою степів Африки.

Родина котів ділиться на дві частини: великі коти (леви, тигри, пантери, ягуари, й чіти) і малі коти (домашні коти, рисі, пуми й оцелоти). Великі коти вміють ревіти, але не можуть

муркотіти. Малі коти можуть муркотіти, але не вміють ревіти.

Коти мають надзвичайну рівновагу та координацію. Коти мають хист, коли падають, обертатися в повітрі і все приземлитися на своїх ногах. Були вже випадки, що коти впали з висоти 20 метрів і вижили!

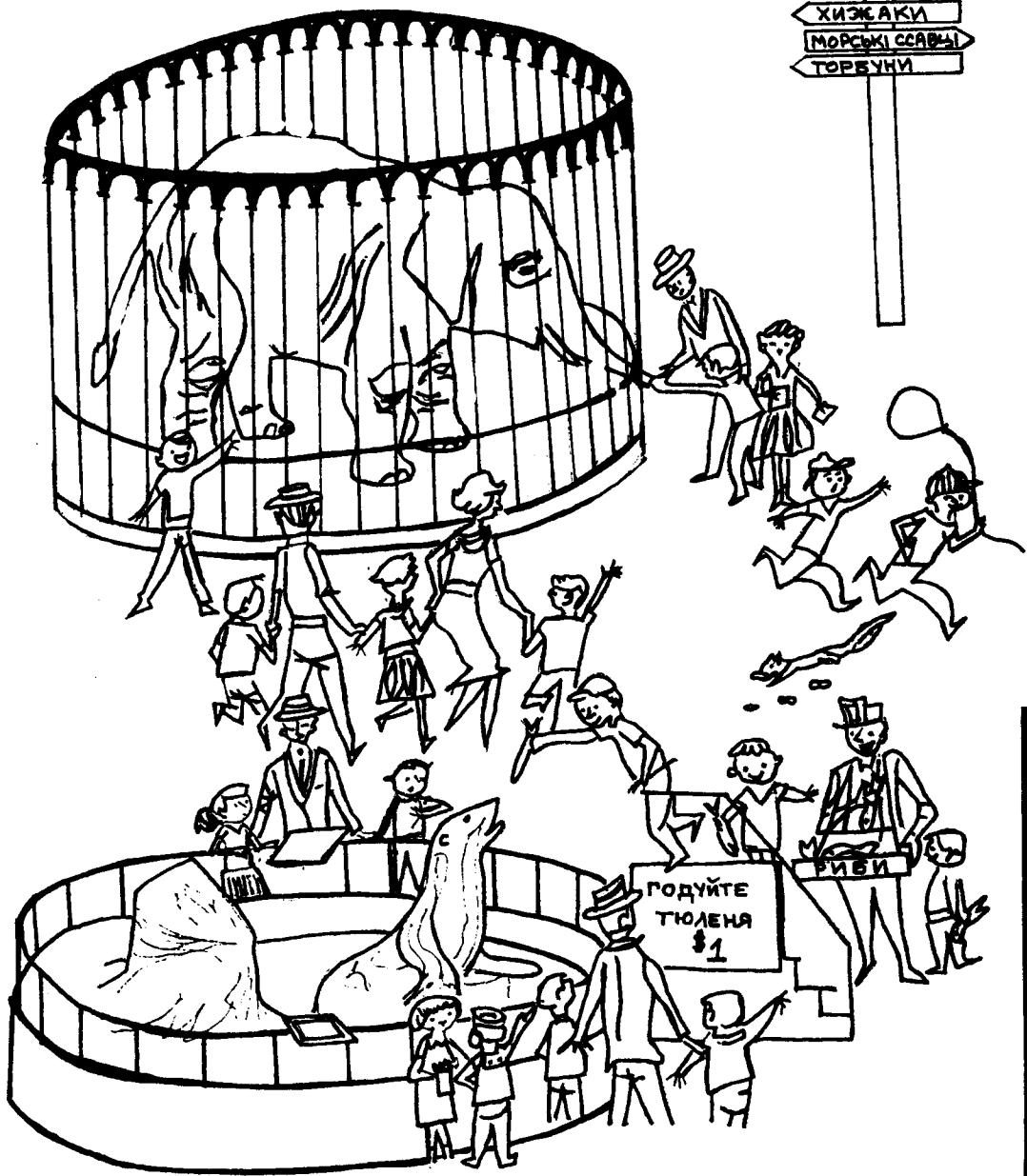

НОВАЦЬКА ВМІЛІСТЬ ВЕЛЕСОВЕ ВНУЧА

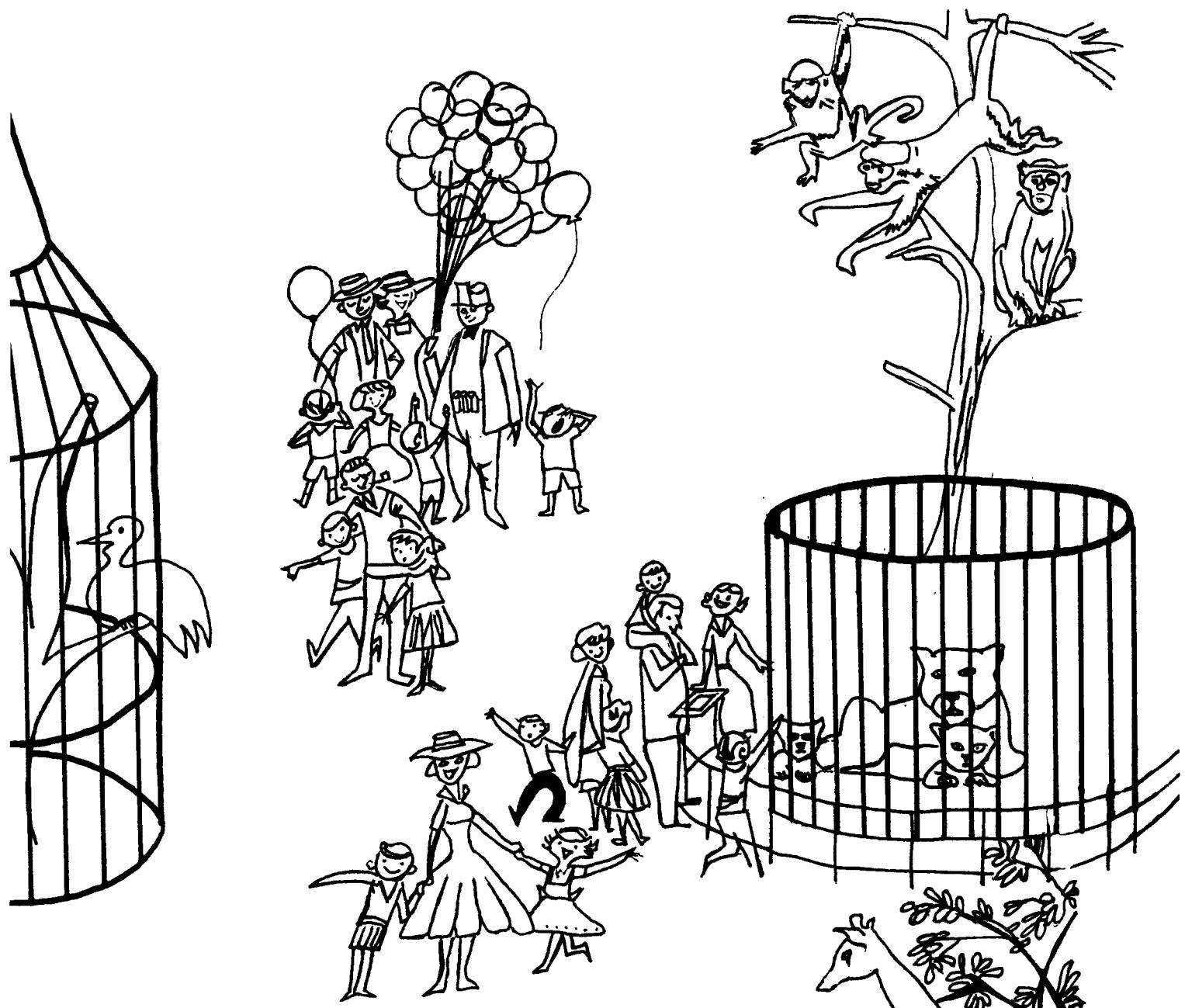
Рій Ведмедики відвідав звіринець, коли здобували вмілість Велесове внуча.

Скільки з вимог цієї вміlosti ти вже можеш зробити?

ЧИ ТИ МОЖЕШ Д

1. Слідкує за одним звіром
2. Огляне звіринець.
3. Має книжечку з колами
4. Пояснить, що це гризуни
5. Назве й опише 20 звірів
6. Скаже, котрі з названих
7. Розкаже дещо цікавого про ворогом і інші цікаві
8. Розкаже про давно-ми
9. Перечитає й перекаже
10. Пояснить свому роєві,

гати вмілість Велесове внуча?

проводить денничок спостережень над ним.

вами образками звірів.

, копитні, хижаки, морські ссавці й торбуни.

звірів живуть в Україні, а котрі в країні, де мешкає.

природи: як мами піклуються дітьми, хто кому є
ї.

их звірів роду динозаврів.

Франка "Коли ще звірі говорили".

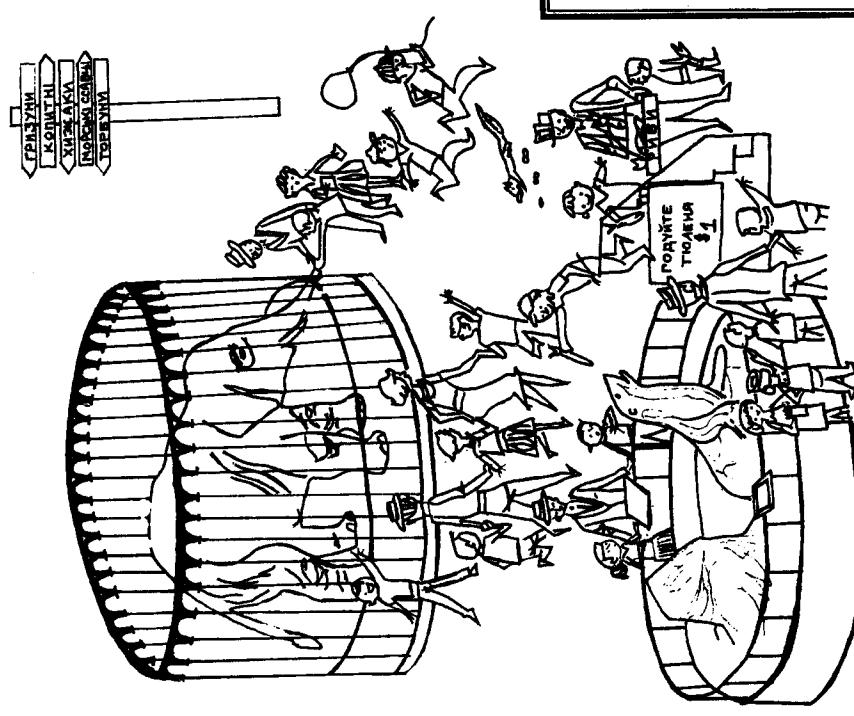
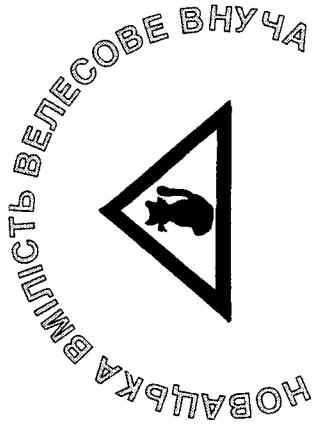
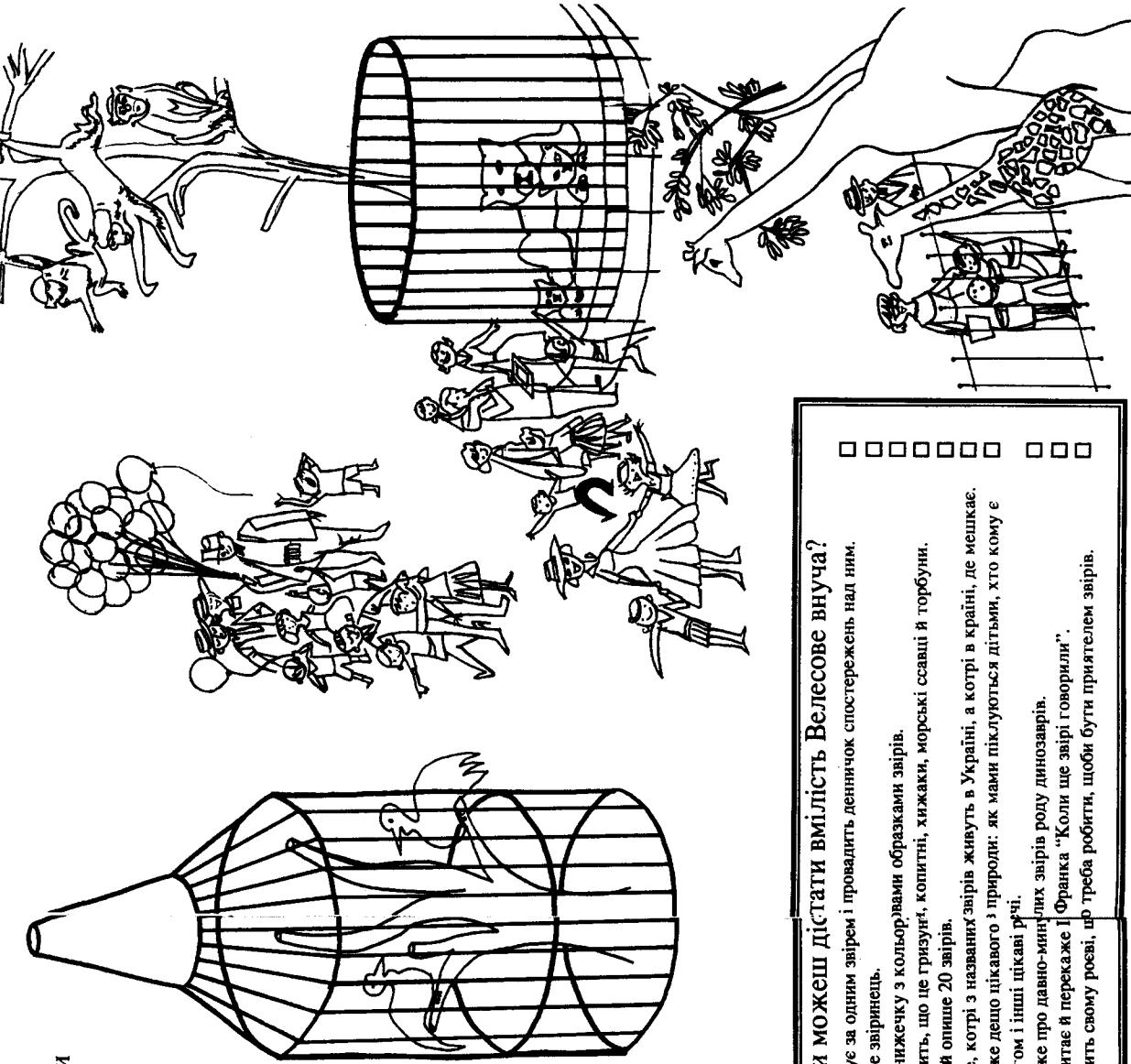
треба робити, щоби бути приятелем звірів.

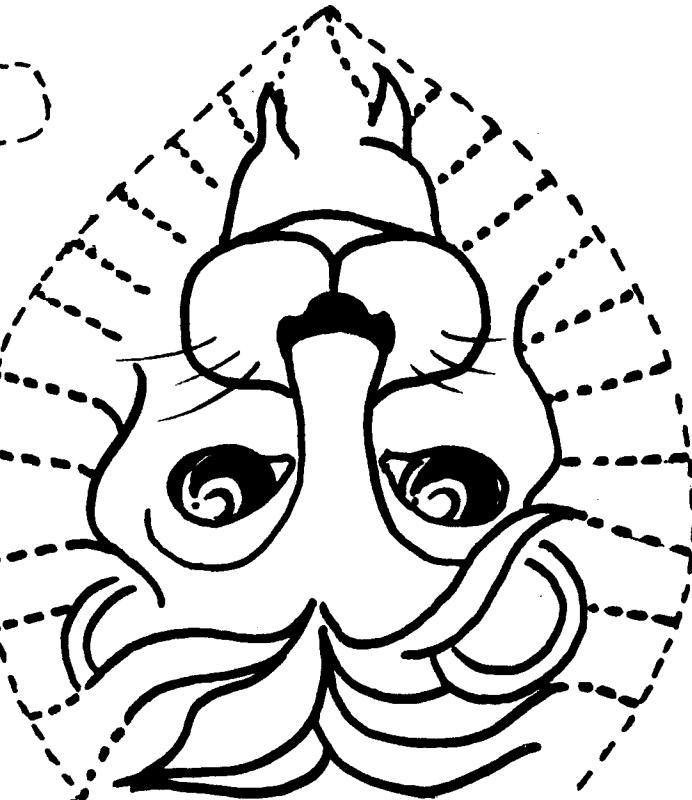
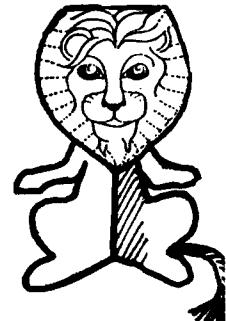
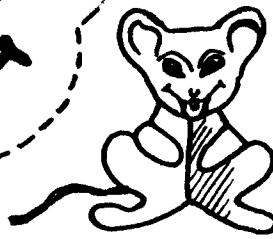
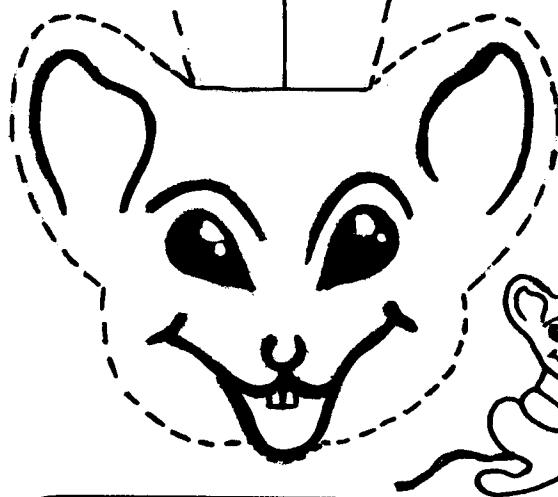
Рій Ведмедиці відвідав
звіринець, коли здобували
вмілість Велесове внуча.

Скільки з вимог цієї
вмілості ти вже можеш
зробити?

ЧИ ТИ МОЖЕШ ДІСТАТИ ВМІЛІСТЬ ВЕЛЕСОВЕ ВНУЧА?

1. Спілкує за одним звиром і провадить ленничок спостережень над ним.
2. Огляне звіринець.
3. Має книжечку з кольоровими образками звірів.
4. Пояснить, що це гризуня, копитні, хижаки, морські савані й торбуни.
5. Назває й описує 20 звірів.
6. Скаже, колір з названого звіра живуть в Україні, а котрі в країні, де мешкає.
7. Розкаже денонощового з природи: як мами піклуються дітьми, хто кому є ворогом і інші цікаві речі.
8. Розкаже про давно-мінлих звірів рону динозаврів.
9. Перечитає і перекаже І Франка "Коли ще звірі говорили".
10. Пояснить свою росас, що треба робити, щоби бути приятелем звірів.

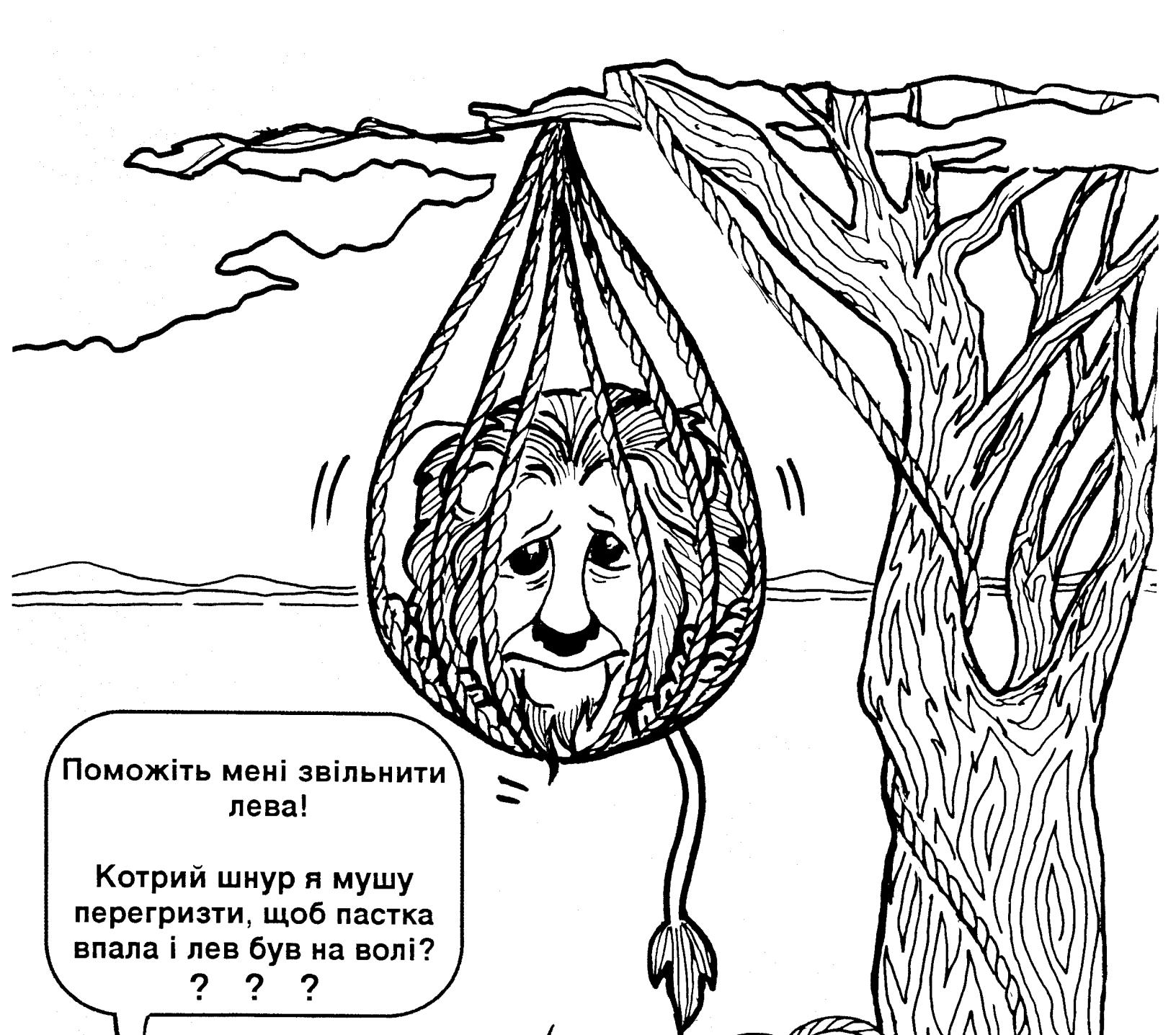

Ці фігури

можна витинати так, як вони є або попросити маму або тата, щоб зробили колії на "папері до майстрування." Тоді можна мати їх більше та й навіть побільшити або зменшити!

1. Витинай по лініях -----
2. Зложи на лініях -----
3. Розмалюй фігури
4. Додаї хвостики і вуси з волічки.

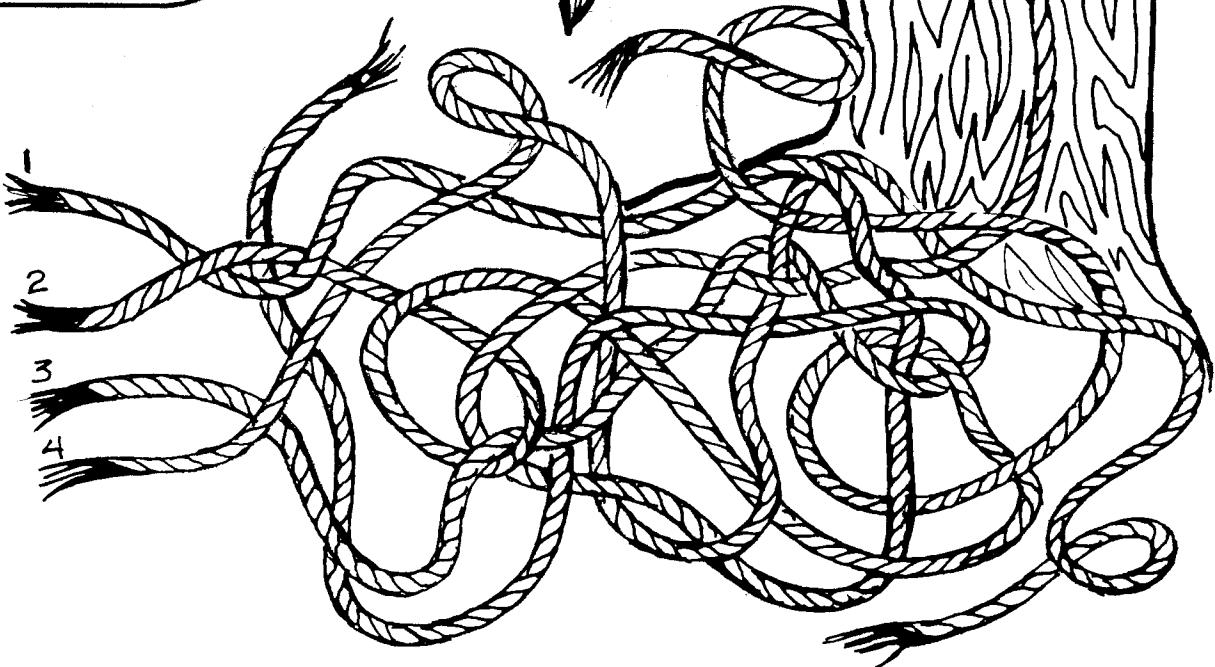
МАЙСТРУЄМО!

Поможіть мені звільнити
лева!

Котрий шнур я мушу
перегризти, щоб пастка
впала і лев був на волі?

? ? ?

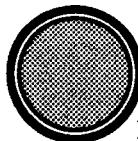

Заповни назви усіх тварин з гри Кіма. Числа під буквами подають порядок відповіді на питання.

ЛИСТОК ПРИРОДИ

Часто людям не хочеться носити найдрібніші монети. Але кожен цент, пфеніг чи копійка може допомогти захищати природу. Попроси маму чи тата, щоб дали слойк із поживи та вичисти його. Постав коло дверей хати чи домівки та попроси свою родину і своїх знайомих скидати до слойка монети з якими не хотять носитися. Визначи ціль, на яку підуть гроші на карточці та приліпи карточку на слойк. Коли заповниться слойк, піди до банку та попроси обгортки, щоб завинути монети.

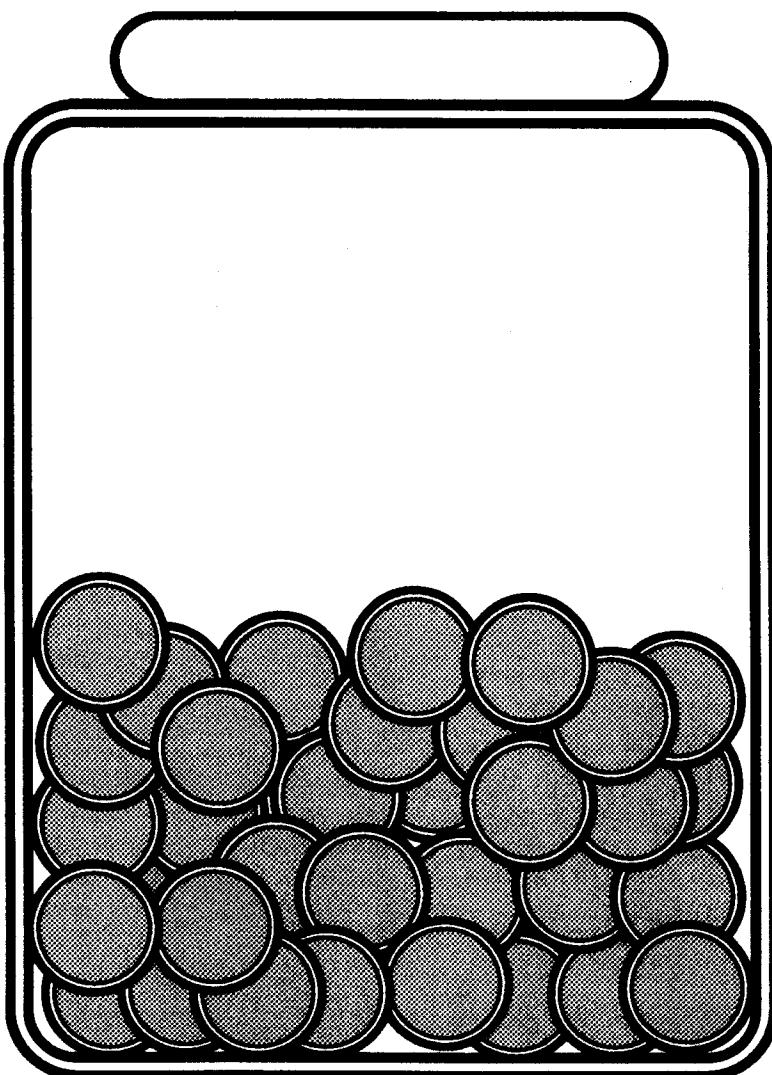
Передай ті гроші організації, котра працює для захисту природи. Можна б, наприклад, спонсорувати вовка в природному заповіднику. Або можна передати гроші установі, котра вичищує народні парки.

Якщо одна особа може допомогти захищати природу, уяви собі що може зробити цілий рій. Рій міг би виготовити багато слойків та рознести по крамницях і установах у вашій околиці. Новачки і новаки мають обов'язок щодня сповняти добре діло. Як гарно, коли це добре діло одночасно стане в обороні

природи!

МОНЕТИ ДЛЯ ПРИРОДИ

Напишіть нам і скажіть скільки ваш рій зібрав грошей для природи і на яку ціль ви їх зужили.

ХРОНИКА

Я нарисувала образ вивірки яку я дістала від Св. Миколая 1994-го року. Я її назвала *Кришка*, бо вона кожного обіду єсть кришки сухарів. Я її щойно вписала до Пласти. Вона спить зі мною. Її братчик називається *Сусик*. Вона за мною ввесь час ходить. Наприклад, як я іду вечеряти, то вона іде за мною. Як я іду мити руки, то вона іде мити руки. Св. Миколай добре надумав її мені дати, бо в Пласті мій рій називається *Вивірки*. Я є дуже прив'язана до *Кришки*.

новачка Люда Мончак,
8 років, Оттава

Я називаюся Лукаш Мончак. Мені 6 років. Я ходжу до першої класи. Я також належу до Пласти. Наш рій називається *Ящирки*. Наші братчики називаються Адріян і Степан Прухницькі. Я люблю бути новаком.

новак Лукаш Мончак
6 років, Оттава

Дорогий Готуйсь...

Чи ти маєш щось цікавого нам розповісти? Чи ваш рій мав цікаву пригоду? Чи вмієш ти гарно рисувати чи малювати? Ваш Готуйсь все поміщає листи, фотографії, чи ілюстрації новаків і новачок!

Зимовий Табір в Едмонтоні

Новаки і новачки закінчили пекти *бенок* в Індіанським Тіпі (стоять з ліва на право) Богдан Саварин, Стефан Боцюрків, Марко Якута, Тереса Рудяк, Наталка Мельницька, (сидить) Юлія Дитиняк.

Учасники зимового табору біля Едмонтону.

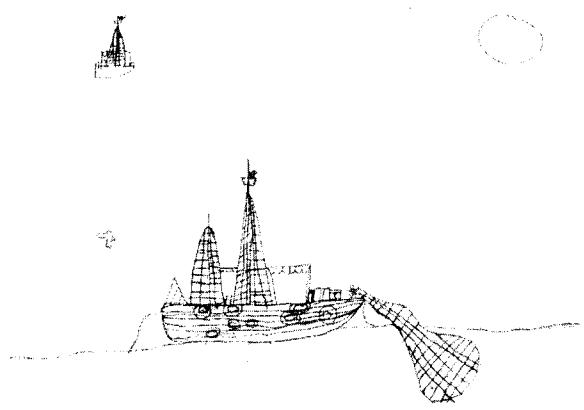
Новацтво і наймолодше юнацтво висилає привіт з Едмонтону. Учасники успішно перевели зимовий табір, який відбувся 4-го і 5-го березня 1995 на оселі при озері Бабамун, близько Едмонтону. У цій таборі взяло участь 43 пластунів: 7 новаків з 9-го гнізда *Лісове Царство*, 17 новачок з 6-го гнізда *Працьовиті*, 12 молодих юнаків, котрі недавно перейшли до юнацтва і 7 пластунів у проводі. Під час дня учасники їздили на лещатах, ходили на снігоступах, переходили усілякі перешкоди, котрі були збудовані в лісі, пекли індіанський хліб *бенок* в правдивім тіпі, спускалися санками, їздили на ковзанах і грали мітловий хокей на леді. А вечером співали коло вогника. Усі твердо спали, бо добре помучились. Учасники одержали відзнаку сніжинки і вже нетерпільно чекають на літній табір.

Відзнака Табору

Я належу до гуртка пташат і дуже люблю рисувати. Скоро стану новаком.

Степан Масний
6 років, Парма, Огайо

Рій Зозульки - 4-те Гніздо Пташата у Філадельфії

Зозульки разом
дістали вмілість
Чаруй-голка.
Зозульки вчились
вишивати і шити,
та відвідали музей
на виставку
вишивок.

(з ліва) Уляна Луців, Наталя Зитир, Алекса Рудакевич, Андрея
Матла, Оленка Бобак, Адріянна Шембель, Андрея Марущак, і
Уляна Федорійчук. (Бракує Надійка Білинська і Ліда Бойцун.)

Новак Марко Цюк роздає
новакам просфору.

11-те гніздо новаків *Карпатські Звірі*

4-те гніздо новачок *Пташата*

Пластова Свічечка
в Філадельфії

Новацтво колядувало
та бажало усім
веселих свят на
Пластовій Свічечці у
станиці Філадельфія.
Свято включало деякі
нестандартні виконання.
Відбулося зі співом
вертепом. Два сівачі
сіяли зерном з ново-
річним вінчуванням.
А на згадку кожен
дістав позалочений
горішок.

*Христос
Раждаеться!*